

Likabehandlingsplan

- plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

Nolbykullens förskola

Giltighetstid: 2020-12-01 – 2021-11-30

Ansvarig rektor: Emma Sundqvist

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

2. Vision och arbetssätt

På vår förskola ska det råda en trygg och trivsamt stämning. All personal ska ha insikt om allas lika värden. Barn och föräldrar ska med glädje och förväntan gå till en verksamhet präglad av trygghet, respekt och ansvar. Den gemensamma värdegrunden ska genomsyra hela verksamheten på förskolan. Alla inom förskolan ska känna till och verka för att värdegrundsfrågor och förskolans regler följs och hålls levande. Vi tror på det goda mötet, oavsett om det är barn, förälder eller kollega vi möter. Förhållningssättet ska vara positivt, respektfullt och lösningsinriktat.

3. Kartläggning av riskområden

Hemvrån på avdelningen är den plats som är svårast att överskåda. En pedagog måste alltid vara i det rummet.

Innan sovning väntar barnen i bakre hallen på att få komma ut i sina vagnar. Viktigt att en pedagog har koll i dessa situationer.

Utomhus är det vid den västra gaveln som man har sämst uppsikt. Där kan det uppstå situationer ex knuffar eller andra fysiska kränkningar/konflikter. Det är viktigt att vi pedagoger tänker på att vara på den delen av gården också. Lekstugan skulle kunna vara en möjlig plats där kränkningar kan uppstå, men ännu har vi inte upplevt det så. Vi håller koll.

Riskområden inomhus på Solen är de rum där barnen blir ensamma när pedagogen går därifrån. Många barn använder kränkande ord mot varandra. De går till angrepp vad gäller utseende och vad kompisar gör. Vi vet vilka barn som utför detta och de är ganska många. Vi försöker vara i närheten hela tiden och fånga upp direkt om vi hör eller ser något.

4. Mål för arbetet

Vi har nolltolerans mot kränkande behandling.

Vi har en organisation och rutiner som möjliggör att vi finns på plats så konflikter och kränkningar inte sker.

Vi gör allt vi kan för att kränkande behandling inte ska kunna ske. men vi kan inte vara med alla hela tiden då barnen är utspridda i rummen. Vi pratar om relationer vid varje samling samt även i leken för att synliggöra och för att ge barnen större förståelse.

5. Handlingsplan

Dela upp barnen mer i små grupper vid rutinsituationer, som av- och påklädning och handtvätt. Inomhus på Månen tänker vi alltid på att vara där barnen är. Det är en nödvändighet att vi delar på oss som pedagoger. Det är viktigt att vi är närvarande för att kunna avstyra kränkningar och konflikter.

Vi som pedagoger får cirkulera ännu mer kring rummen samt att vi kan dela in barnen i

mindre grupper hela dagen, både i fri lek och vid undervisningstillfällen.

- ***Hur gör vi det?***

Vi pedagoger på Månen tänker på att vara både närvarande och härvarande för att minimera risken för kränkningar och konflikter.

Vi pedagoger måste vara mer på de svåröverblickade platserna på förskolan. Om många barn samlas i samma rum tänker vi att det är vår uppgift som pedagoger att locka med något spännande i andra miljöer/rum.

Vi jobbar mer i stationer och använder oss av matsalen mer för att få tillgång till ett till rum samt dela på dem mer.

Vi pratar med barnen i samlingen och gör en trygghetsvandring med barnen. Vi skapar material för att synliggöra våra frågor på ett konkret sätt till barnen vid samlingen.

Vi pedagoger får ha en bra dialog mellan varandra så vi vet var vi ska placera oss.

6. Utvärdering av genomförda insatser

Månen jobbar kontinuerligt med kamratskap och hur man är en bra kompis. Vi använder begrepp som “snälla händer” och “mjuka händer”. Vi lyfter goda beteenden som ex när ett barn är hjälpsamt. Vi jobbar mycket kring att “göra förlåt” men också “göra gott”. Bekräftar barnet som startade konflikten. Vi har sett att det har gett resultat.

Vi ser kontinuerligt över miljöerna samt grupperna och det har fungerat bra men nu ser vi att vi måste ta till mer insatser pga kränkande ord hos många.

Vi jobbar kontinuerligt med kamratskap och hur man är en bra kompis. Vi har sett att det har gett resultat.

Vi ser kontinuerligt över miljöerna samt grupperna och det har fungerat bra men nu ser vi att vi måste ta till mer insatser på grund av kränkande ord hos många.

7. Barns/elevs delaktighet i arbetet

Barnen ska engageras i arbetet med likabehandlingsplanen utifrån ålder och mognad.

Pedagogerna jobbar med barngruppen och hur man är en bra kompis.

Månens pedagoger letar efter litteratur både i bokform och på Polyglutt kring ämnet kamratskap och göra förlåt.

Barnen är med och diskuterar på bland annat samlingen hur man är en hjälparkompis och stjälparkompis. Detta arbete är aldrig klart utan vi jobbar med det hela tiden.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev

- Rektor eller biträdande rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

Rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera när barn kränker barn

- Personal agerar omedelbart när man ser/får kännedom om att kränkning eller diskriminering skett, reder ut situationen och meddelar vårdnadshavare.
- Upprättar en individuell handlingsplan.
- Observation
- Kartläggning
- Främjande arbete genom bl.a. samtal med barngruppen.
- Förebyggande arbete genom bl.a. positiv förstärkning av gott kamratskap.
- Uppföljning genom samtal i arbetslaget.

9. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

• Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

• Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

• Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning

innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

• **Funktionsnedsättning (i diskrimineringslagen funktionshinder)**

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

• **Sexuell läggning**

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

• **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en

jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet ”sexuella trakasserier” innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

• Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

• Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.